

Motion till riksdagen

1989/90:U609

av Marianne Andersson och Elving Andersson

(båda c)

Judarna i Sovjetunionen

De stora omvälvningar som under senare tid skett i Öst-staterna har medfört stora förbättringar när det gäller de mänskliga rättigheterna. De är dock förknippade med många svårigheter, uppblussande etniska motsättningar och större möjligheter för t ex antisemitiska strömningar att agera. Ett antal organisationer med den inriktningen har bildats. De gör ofta judarna till syndabockar för att perestrojkan misslyckats eller går långsamt.

Sovjetunionens judar är med rätta oroliga inför framtiden. Under senare år har ett stort antal "refusniks", dvs. judar som sökt utresetillstånd men fått nej, fått utresetillstånd och lämnat Sovjetunionen. Förra året uppgick siffran till ca 74 000. Detta är naturligtvis glädjande. Fortfarande finns dock hundratusentals judar i Sovjet som vill utvandra.

Två av dem är makarna Lev Milman och Lia Krichman i Moskva. De är gamla, 77 respektive 68 år, och sjukliga. Deras dotter Maria finns i USA sedan 1988 och sonen fick utresetillstånd förra året. De önskar inget hellre än att få ta hand om sina föräldrar.

Lev Milman arbetade under 40 år på ministeriet för skeppsbyggnad men har nu varit pensionär i mer än 10 år.

De skäl som brukar anföras som hinder för utresetillstånd – säkerhetsskäl, hinder på arbetsplatsen eller att någon gammal släkting behöver vård – finns alltså inte.

Ändå har de sedan de först ansökte om utresetillstånd 1988 fått upprepade avslag. Av humanitära skäl och med hänsyn till Helsingforsdokumentet om mänskliga rättigheter bör familjen få återförenas i USA.

Svenska riksdagsledamöter har på olika sätt engagerat sig i fallet Milman/Krichman. Enligt vår uppfattning bör regeringen nu ta upp fallet i kontakterna med Sovjetunionen.

Detta är ett exempel av många. Vad kan vi i Sverige göra för att värna om etniska minoriteters, i detta fall judarnas, rätt till likhet inför lagen, rätt till sitt eget språk, till trosfrihet och till att fritt få resa?

Enligt vår mening bör Sverige ta initiativ till att en ny vidgad rättighetsförklaring utformas för etniska minoriteter för att undvika att den nya friheten i öst leder till ökade motsättningar och förföljelse.

Hemställan

Mot. 1989/90
U609

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder för att Lev Milman/Lia Krichman skall få utresetillstånd,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om initiativ till en ny vidgad rättighetsförklaring för etniska minoriteter.

Stockholm den 23 januari 1990

Marianne Andersson (c)

Elving Andersson (c)